

บทคัดย่อ

โครงการเลี้ยงปูแสมในป่าแสมโกงกาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยชุมชนมีส่วนร่วม ในเบื้องต้นพัฒนาเทคนิคผลิตปูแสมขนาดเล็กในป่าชายเลน พบว่าอัตราการรอดเฉลี่ยในชุดการทดลองที่ 1 และ 2 ที่ใช้การเพาะแบบกึ่งธรรมชาติมีอัตราการรอดเฉลี่ยอยู่ที่ 20.13 และ 20.26 % เมื่อเปรียบเทียบกับ การเพาะแบบธรรมชาติ ในชุดการทดลองที่ 3 นั้นมีอัตราการรอดเฉลี่ยของลูกปูแสม 29.11 % และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) นำรูปแบบการเพาะลูกปูแสมแบบธรรมชาติมาศึกษาต่อทางด้านอาหารที่ใช้ในการอนุบาล ซึ่งผลของอัตราของลูกปูระยะวัย 1 ถึง ระยะแมงมุม ที่ให้อาหารแตกต่างกัน นั้นในชุดการทดลองที่ 1 (ให้น้ำเขียวเป็นอาหาร) มีอัตราการรอดที่สูงที่สุดคือ 29.31 % ส่วนในชุดการทดลองที่ 2 (ให้น้ำเขียวที่ enrich ด้วยแบคทีเรียที่ได้จากน้ำทิ้งโรงงานนม) มีอัตราการรอดสูงสุด คือ 35.31 % และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) นำผลการทดลองที่ได้มาปรับใช้กับพื้นที่ป่าชายเลน อำเภอบ้านฉาง โดยแบ่งออกเป็น 3 แปลงทดลองพื้นที่ขนาด 2,500 ตารางเมตรต่อแปลงทดลอง ปล่อยแม่ปูแสมไข่แก่จนออกกระดองลงภายในแปลงทดลองทุกเดือน และใช้พื้นที่ภายในแปลงทดลองเป็นที่อนุบาลลูกปูแรกฟัก โดยอาศัยอาหารจากธรรมชาติในการเจริญเติบโตเพื่อศึกษาปริมาณลูกปูแสมที่เพิ่มขึ้นในแต่ละเดือน เมื่อสิ้นสุดการทดลองพบว่าภายในแปลงทดลองมีลูกปูแสมขนาดเล็กเพิ่มขึ้นในทุกเดือน และจะเจริญเติบโตเป็นปูแสมที่มีขนาดที่ตลาดต้องการโดยใช้ระยะเวลา 3 – 4 เดือน สำหรับผู้ประกอบการอาชีพจับปูแสมนั้นสามารถลดทั้งระยะเวลา และพื้นที่ในการจับปูแสมที่จากเดิมที่ต้องใช้ระยะเวลา พื้นที่ในการจับ และปริมาณปูแสมที่จับได้ที่ไม่แน่นอนในแต่ละครั้งที่จับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การจับปูแสมในแปลงทดลองในระยะเวลาและพื้นที่ที่กำหนดปริมาณปูแสมที่จับได้ในแปลงทดลอง สูงกว่าปริมาณปูแสมที่จับได้ภายนอกแปลงทดลอง และสามารถกำหนดปริมาณในการจับได้ เมื่อชุมชนมีการบริหารจัดการกับปูแสมภายในแปลงทดลองที่ดี จำนวนปูแสมที่อยู่ภายในแปลงทดลองนั้นจะเป็นวัตถุดิบที่มีคุณภาพเพียงพอต่อความต้องการของตลาด และชุมชนสามารถนำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของปูแสมให้สูงขึ้นเพื่อนำรายได้เข้าสู่ชุมชน และเป็นอาชีพทางเลือกทั้งอาชีพหลักและอาชีพรองให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดีและยั่งยืนต่อไป ในอนาคตทางชุมชนจะมีความเข้มแข็งและสามารถขายผลของโครงการ โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปูแสมในป่าแสมโกงกางให้กับชุมชนใกล้เคียง เพื่อรักษาทรัพยากรปูแสมใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และในจังหวัดอื่นให้คงอยู่กับชุมชนนั้น ๆ อย่างยั่งยืน

Abstract

The project was Mangrove Crab (*Sesarma mederi*) Culture in Mangrove at Ampor Tachang Suratthani province by cooperative with community .Setting mangrove area at Ampor Tachang for study area and divided to 3 experimental area size 2,500 sq.m / experimental area .Release female mangrove crab Eggs to experiment area every month and nursing by used natural feed for growth to study increasing quantity of young crab per month. The study shown that in experimental area was found increasing quantity of young crab every month and growth to marketable size in 3-4 months. For fisherman can decrease time and area for catching mangrove crab and variable quantity in one catching. Comparable same times and area catching inner experiment area was high than outside experiment study area and can control quantity for catch. Community was good management for mangrove crab the quantity of crab enough for market demand and community can process to increase price of crab bring income back to community. And it was selecting occupation and main or minor occupation to community. In the future community was strong and increase project by transfer technology to mangrove crab culture for neighbor community to reserve mangrove crab in Suratthani province and another province to be constantly.

Keyword: Mangrove crab, culture, mangrove, increasing quantity